

přičítati na vrub oklamaného zákazníka, nýbrž jdou na vrub obchodníka, těžícího z těchto přehmatů. Při tom nezáleží na tom, zda obchodník v tom kterém případě věděl nebo věděti mohl, že si jeho zástupce při uskutečnění nabídky počínal lstivě a úskočně. Nedošlo tedy co do oceňových tyčí o délce 4 až 5 m k srovnalé vůli stran, ježto scházel platný projev vůle žalovaného, že toto zboží objedná. Je tu jen zdánlivý projev žalovaného, jenž byl způsoben omylem, ježž zavinil zástupce žalobkyně svým úskočným jednáním, jehož důsledky nese žalobkyně.

Čís. 15086.

Právní ochrana věřitelů v konkursu.

Kdy lze právním jednáním úpadcovým, učiněným před prohlášením konkursu v úmyslu zkrátiti věřitele, odporovati n e j e n podle předpisů odpůřícího práva, nýbrž také podle všeobecných předpisů o náhradě škody (§§ 1293 a násl. obč. zák.). Jde-li o právní jednání učiněná na oko (§ 916 obč. zák.), lze jim odporovati buď podle předpisů o odpůřícím právu v konkursu anebo žalobou o neplatnost simulovaného jednání.

Pokud lze se domáhati náhrady škody, způsobené konkursním věřitelům.

(Rozh. ze dne 27. března 1936, Rv I 262/36.)

Žalobce, správce konkursní podstaty Ludvíka S., přednesl, že žalovaní Eduard S., Edmund S. a Marie S. zkrátili s vědomím úpadcovým nedovoleným jednáním ještě před vyhlášením konkursu na jmění úpadcovo konkursní podstatu o zažalovaný obnos, zejména tím, že úpadce jednáním na oko převedl své pohledávky z konta u banky v O. na Eduarda S., který měl pohledávky ty zapůjčiti Edmundu S., ve skutečnosti však Eduard S. byl jen nastrčenou osobou, neboť tyto pohledávky postoupil Edmundovi S. úpadce sám, jak to plyne z toho, že byly knihovně zajištěny ve prospěch manželky úpadcovy, spolužalované Marie S. Žalobou domáhá se proto náhrady škody, způsobené konkursním věřitelům tímto jednáním. N i ž š í s o u d y vycházejíce z názoru, že žalobou je uplatňován odpůřící nárok podle konkursního řádu podle § 29 konk. ř., žalobu zamítly, poněvadž byla podána po uplynutí lhůty v § 46 konk. ř. uvedené.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek, pokud šlo o žalovaného Edmunda S. a uložil prvému soudu v této části nové jednání a rozhodnutí, jinak dovolání nevyhověl.

D ů v o d y:

Správce konkursní podstaty jest sice oprávněn jménem věřitelstva jako každý jiný poškozený se domáhati náhrady škody na škůdci podle předpisů občanského zákona a tento žalobní důvod může obstáti i vedle žalobního důvodu odporování právním jednáním podle druhé hlavy kon-

kursního řádu č. 64/31 Sb. z. a n., avšak musejí býti tvrzeny předpoklady podle §§ 1294 a násl. obč. zák., tudíž především bezprávný čin žalovaných, jímž byla způsobena škoda. Bezprávným činem jest podle § 1295 obč. zák. přestoupení smluvní povinnosti anebo nedovolený čin vůbec. O první způsob bezprávného činu nejde v souzené věci. Druhý způsob bezprávného činu by tu byl jen tehdy, kdyby se ho byli žalovaní dopustili buď bezprostředně na úpadci a přivodili jím škodu na jeho jmění a zkrátili tak jmění, které by jinak nezkrácené bylo připadlo konkursní podstatě, anebo bezprostředně již na konkursní podstatě samé, poněvadž ručení za nepřímou škodu není zásadně uznáno a škůdce za ni ručí jen podle zvláštních zákonných ustanovení (rozh. č. 10178 a 10831 Sb. n. s.). Dovolatel však uvádí, že všechna právní jednání, v nichž vidí pletichy a tudíž nedovolené činy, se staly v souhlasu s úpadcem, a netvrdí, že nedovolený čin byl spáchán již na konkursní podstatě samé. Může proto jíti jen o škodu nepřímou, ale tu není zvláštních předpisů, stanovících ručení za škodu tímto způsobem věřitelstvu způsobenou. Neboť věřitelstvo nemá subjektivního práva na to, aby úpadce nenakládal až do vyhlášení konkursu volně se svým majetkem, nýbrž má jen právní zájem na tom, aby jeho jmění nebylo ztenčeno; naproti tomu ten, na něhož na základě právního jednání, uzavřeného s úpadcem před vyhlášením konkursu, přešla část jmění úpadcova, nabyt subjektivního práva na tuto část a jest proto jeho důvod na právní ochranu silnější, nežli důvod věřitelstva. Právě z toho důvodu, že právním jednáním úpadcovým před vyhlášením konkursu nebylo porušeno žádné subjektivní právo věřitelstva, nýbrž jen jeho právní zájem, jemuž jinak není poskytnuta zákonná ochrana, byly vydány předpisy o odpůřcím nároku, které přes to dovolují zasáhnouti věřitelům úpadcovým do jeho volného nakládání s majetkem. Lze proto právním jednáním, i když byla učiněna v úmyslu zkrátiti věřitelstvo, odporovati jen podle předpisů odpůřčího práva, byť i právní jednání záležela v pletichách. Poněvadž žaloba odpůřčí byla podána po lhůtě uvedené v § 46 odst. (2) konk. ř. č. 64/31 Sb. z. a n., byla žaloba proti těmto dvěma žalovaným právem zamítnuta. Totéž platí i o žalovaném Edmundu S. a jest žaloba proti němu vznesená nedůvodnou, pokud se zakládá na náhradě škody podle obč. zákona. Žalobce opřel však žalobu proti tomuto žalovanému i o zápůjčku (§ 983 obč. zák.), poskytnutou prý Ludvíkem S. Edmundu S. Žalobce netvrdil, že Ludvík S. postoupil (§ 1392 obč. zák.) Eduardu S. své pohledávky ve výši této zápůjčky, nýbrž tvrdil pouze, že Ludvík S. dal přepsati své konto u banky v O. na volné konto Eduarda S. Z toho replene ještě, že tím převedl ono konto do vlastnictví Eduarda S., a bylo by lze na to usuzovati teprve podle skutkových okolností, zejména z jakého důvodu a k jakému účelu se přepis konta stal. Žalobce však dále tvrdil, že předpis konta učinil Ludvík S. proto, aby se zbavil svého jmění a aby se vyhnul zabavení konta věřitelem (státem), že Eduard S. byl jen nastrčenou osobou, že ve skutečnosti zápůjčil onu částku Edmundu S. Ludvík S., nikoliv Eduard S., což prý plyne zejména z toho, že knihovní zajištění této zápůjčky na nemovitostech Ludvíka S. v Německu se nestalo ve prospěch Eduarda S., nýbrž ve prospěch manželky

Ludvíka S. — Marie S. Tím tvrdil žalobce skutkové okolnosti, svědčící o tom, že převod konta na Eduarda S. se stal na oko, a napadá tedy toto právní jednání jako jednání simulované, tudíž neplatné podle § 916 obč. zák. Správce konkursní podstaty jest oprávněn takovému právnímu jednání odporovati buď podle odpůrčího řádu (druhá hlava konk. ř. č. 64/31 Sb. z. a n.), anebo pro neplatnost podle všeobecných předpisů obč. zák., v kterémžto druhém případě není vázán lhůtou, stanovenou v § 46 odst. (2) konk. ř. Jestliže dokáže, že převod konta na Eduarda S. se stal na oko a že zůstal vlastníkem konta Ludvík S., a poukázal-li Eduard S. z konta na něj převedeného Edmundu S. částku zažalovanou, měla tím podle tvrzení žalobce býti zastřena i skutečně chtěná pravá smlouva o zápůjčku, uzavřená mezi Ludvíkem S. a Edmundem S. Poněvadž se nižší soudy touto otázkou nezabývaly, bylo oba nižší rozsudky podle § 610 c. ř. s. zrušiti z důvodu § 496 č. 2 a 3 a § 513 c. ř. s.

Čís. 15087.

Nekalá soutěž.

Zjištění, že označení »Karlovarské suchary« jest označením druhovým a ne označením původu zboží, jest zjištěním skutkovým, jímž je soud dovolací vázán.

(Rozh. ze dne 27. března 1936, Rv I 318/36.)

Žalující společenstvo pekařů v K. V. předneslo, že již po dlouhou dobu vyrábí speciálním způsobem zvláštní dietetický suchar pod názvem Karlovarský suchar (Karlsbader Zwieback), při jehož výrobě používá minerální vody ze zřídels v K. V.; sucharu toho neužívají jen léčící se v K. V., nýbrž i nemocní trpící nemocemi, pro jichž léčbu jsou právě indikovány K. V. Z toho důvodu zasílají pekaři sdružení v žalujícím společenstvu suchary tyto během celého roku do celého světa a nemocní přikládají hlavní váhu tomu, aby obdrželi suchary karlovarské a pouze výlučně tyto suchary, poněvadž jest v kruzích lékařských všeobecně známo, že právě tyto suchary, které se vyrábějí odborně v K. V., tvoří podstatnou součástku nařízené diety. Označení Karlovarský suchar jest označením původu, nikoliv druhu zboží. Žalovaná, která má své hlavní sídlo v P., vyrábí suchary, které prodává pod označením Karlovarský suchar i Karlsbader Zwieback, a obzvláště i na obalech, ve kterých suchary své takto označené prodává a zasílá, jest uvedeno označení »Karlovarský suchar« — »Karlsbader Zwieback«. Tento suchar není vyroben ani v Karlových Varech, ani zvláštním lékařsky kontrolovaným způsobem jako pravý karlovarský suchar. Označení »Karlovarský suchar«, »Karlsbader Zwieback« při zboží strany žalované jest podle smyslu tohoto slova způsobilé v obchodním styku vzbuditi nesprávný názor, že předmětné zboží, t. j. suchar jest vyroben buď v Karlových Varech nebo v jeho blízkém okolí. Žádá proto žalující, by bylo uznáno